

Wandelroutes vanuit Broek in Waterland Route 5 rondje Broek in Waterland-Zuid (6 km)

U reist met het openbaar vervoer vanuit Amsterdam of Monnickendam naar Broek in Waterland en stapt uit bij de halte “Dorp” Broek in Waterland.

U ziet vanaf de bushaltes Atelier/café EllyKoot, Eilandweg 5a, 1151 BZ Broek Waterland-zuid, tel: 06-53988864, info@atelierellykoot.nl Geopend vrij/zat/zondag van 10-17.00 uur.

U start uw wandeling in Broek in Waterland-zuid. Natuurlijk een beetje vreemd als je bedenkt dat het dorp bestaat uit noord en zuid en geen centrum heeft. Dit heeft te maken met de aanleg in 1933 van de Provincialeweg dwars door het dorp heen. Voor 1933 liep het Zuideinde over in de Dorpsstraat. Om de aanleg van de weg mogelijk te maken zijn er 22 boerderijen, woningen en winkels gesloopt die aan de Jaagweg langs de vaart stonden. Het huis aan de overkant van de vaart van de familie Stöve is het enige pand dat is blijven staan omdat de heer Stöve zeer tegen de sloop van zijn huis was.

Voordat de Provinciale weg werd aangelegd werd het vervoer naar en van Amsterdam geregeld, eerst via de trekvaart en later door de stoomtram. Ja, u leest het goed, u staat nu op de oude tramhalte van de tramlijn Amsterdam-Volendam/Edam. In 1888 werd tot aanleg van de Noord-Hollandse stoomtram (NHT) besloten. Er wordt gekozen om de trambaan van Broek in Waterland naar Monnickendam aan de oostelijke zijde van de trekvaart aan te leggen. De heer Thomas Bijl Jz, eigenaar van de grond van de Eilandweg verkoopt in 1887 een reep grond langs de oever van de trekvaart en breekt zijn “buiten” af om het mogelijk te maken dat de tram richting Monnickendam kan. Hij bouwt een nieuw woonhuis annex wachtruimte en omdat hij ook het agentschap van de tram beheert wordt één raam aan de perronzijde voorzien van een kaartloket. Het loketje is er nog steeds. In het boek “de Waterlandse stoomtram” wordt het stationskoffiehuis als net en onderhouden omschreven.

U loopt vanuit het Atelier langs de stolpboerderij Zuidwyk over de Pelsbrug, waarop het linkergedeelte de tram reed. U loopt langs de Kringloopwinkel en steekt de T- kruising over. Na 75 meter, voorbij de bebouwing, gaat u linksaf het fietspad op. Dit fietspad loopt aan de onderkant van de dijk van de Broekermeerpolder.

Na 1 km loopt dit fietspad omhoog de dijk op en via een bruggetje de ringvaart over.

Over de brug houdt u links aan en staat u aan het begin van de Galggouw. U loopt 700 meter de Galggouw af en komt bij de nieuwe ophaalbrug de “Veenderijbrug”.

De originele brug werd in 1920 gebouwd om ervoor te zorgen dat de Volgermeer per boot bereikbaar werd. Eerst om de turf, dat in de polder werd gewonnen, per boot af te voeren en later om het huisvuil vanuit Amsterdam per “bakkeboten” te storten. In 1981 ging de gifbelt op aandringen van de omwonenden dicht.

De sanering, die zo’n 10 jaar duurde, heeft ongeveer 100 miljoen gekost. Het gif ligt ingebed in de oude veenbodem en is niet verwijderd maar afgedekt met folie, dikke lagen grond en water. Een deel van de grond is afkomstig van het afgraven van de roemruchte Amsterdamse Noord-Zuidlijn (metrolijn).

U gaat rechts af de ingang van de Volgermeerpolder op. Deze voormalige huisvuilstort van de gemeente Amsterdam was volgestort met gifvaten (dioxine) afkomstig van Philips Duphar. De gifbelt die grondig is gesaneerd en is sinds eind april 2011 geopend door Prins Willem Alexander en opengesteld voor bezoekers.

Rechts naast de brug ziet u de nagebouwde oude sluizen van de polder, destijds een veenwinningsgebied. Het standbeeld "de Veenwerker" van de Broeker beeldhouwster Heleen Levano herinnert aan die periode. Ook is daar een informatietafel waarop u kunt zien wat de saneringswerkzaamheden betekenen en hoe de toekomst van dit gebied zal zijn. Helaas staat de plattegrond voor de kijker 180 graden gedraaid.

Turfsteken Volgermeer

U loopt via het fietspad de Volgermeer op. U ziet aan de horizon de platte toren van Ransdorp en de skyline van Amsterdam. Na 1200 meter gaat u links via een dammetje het water over. Na 30 meter bij de T-splitsing gaat u links en dan direct rechtsaf. Na 400 meter gaat u rechts af en na 30 meter links af en u verlaat de Volgermeer. U loopt nu op de ringdijk van de polder Belmermeer, deze polder ligt -3.30 NAP en is één van de laagste polders van Nederland.

U loopt langs de boerderijen die tegen de dijk zijn aangebouwd. Na 1500 meter ziet u rechts de weg naar beneden richting Zuiderwoude maar u gaat links richting Broek in Waterland. Het hart van deze weg is de grens tussen de gemeenten Amsterdam en Waterland. Na 30 meter gaat u rechts over een kleine loopbrug het voetpad door de weilanden op. De huizenrij aan de linkerkant met de rode daken zijn destijds gebouwd om de Veenwerkers te huisvesten, het zogenaamde Rode Dorp. Achter het Rode dorp zijn in 2012 de nieuwe huizen van het plan "Veenderijvaart" gebouwd. Na 600 meter loopt u via een hekje de woonwijk Hageweer in. Na het speeltuintje gaat u linksaf en na 100 meter rechtsaf de wijk uit en houdt rechts aan. Na 100 meter over de brug slaat u linksaf het Zuideinde op. Aan uw rechterkant ziet u het oude gedeelte van de Molengouw, ook zeker een kijkje waard.

Het Zuideinde, de oude ontsluitingsweg naar het achterland, is verscheidene malen verbreed om de vrachtwagens en melkauto doorgang te verlenen. Huizen werden opgetild en verplaatst of er werd een gedeelte afgezaagd.

In het Zuideinde waren in vroeger jaren wel 20 bedrijfjes gevestigd, waaronder een brood en banketbakker, smederij, slager met slachtplaats, kapper en schoenmaker, boerderijen en tramstation, café. T.o. de kruising van de Bakkerstraat ziet u aan de linkerkant een groot en klein houtenhuis die iets met elkaar gemeen hebben nl. de kleine en de grote walvis. De walvissen, die als gevelstenen zijn aangebracht, dateren van 1629. Vermoedelijk heeft in dit pand een walvisvaarder gewoond. Na 100 meter komt u via het Zuideinde weer aan bij Atelier/café Elly Koot alwaar u na de wandeling kunt genieten van een hapje en drankje op het terras of in het atelier.

www.atelierellykoot.nl

Op uw verzoek verzorgen wij een lunchpakket voor onderweg.